

Prohlášení EU a Turecka, 18. března 2016

Členové Evropské rady se dnes setkali se svým tureckým protějškem. Od listopadu 2015 se takto setkali již potřetí na zasedání věnovaném prohloubení vzájemných vztahů Turecka a EU i řešení migrační krize.

V reakci na nedělní bombový útok v Ankaře vyjádřili členové Evropské rady tureckému lidu upřímnou soustrast. Důrazně tento odporný čin odsoudili a zopakovali svou trvalou podporu boji proti terorismu ve všech jeho podobách.

Turecko a Evropská unie opětovně potvrdily své odhodlání provádět společný akční plán, který byl aktivován dne 29. listopadu 2015. V této oblasti již bylo dosaženo značného pokroku, zahrnujícího mimo jiné tyto skutečnosti: Turecko otevřelo svůj trh práce občanům Sýrie, kteří požívají dočasné ochrany, pro občany Sýrie a státní příslušníky jiných zemí byly zavedeny nové vízové požadavky, turecká pobřežní stráž a policie zvýšily své úsilí o zajištění bezpečnosti a zintenzivnila se výměna informací. Evropská unie také navíc zahájila vyplácení prostředků z nástroje pro uprchlíky v Turecku ve výši 3 miliard EUR na konkrétní projekty a pokračovala i práce v oblasti uvolňování vízového režimu a přístupových jednání, včetně otevření kapitoly 17 v prosinci loňského roku. Turecko mimoto dne 7. března 2016 souhlasilo, že akceptuje urychlený návrat všech migrantů vstupujících do Řecka z Turecka, kteří nepotřebují mezinárodní ochranu, a přijme zpět všechny nelegální migranty zadržené v tureckých vodách. Turecko a EU se také dohodly, že budou pokračovat ve stupňování opatření namířených proti převaděčům, a uvítaly zahájení činnosti NATO v Egejském moři. Turecko i EU zároveň uznávají, že je zapotřebí rychle vynaložit další, rozhodné úsilí.

EU a Turecko se dnes s cílem rozbít obchodní modely převaděčů a nabídnout migrantům alternativu k riskování životů rozhodly ukončit nelegální migraci z Turecka do EU. V zájmu dosažení tohoto cíle se dohodly na těchto dalších opatřeních:

- 1) Všichni noví nelegální migranti vstupující od 20. března 2016 na řecké ostrovy z Turecka budou navraceni do Turecka. Navracení bude probíhat plně v souladu s unijním a mezinárodním právem, čímž bude vyloučeno jakékoli hromadné vyhošťování. Všichni migranti budou chráněni v souladu s příslušnými mezinárodními normami a bude dodržována zásada *non-refoulement*. Půjde o dočasné a mimořádné opatření, které je nezbytné k tomu, aby skončilo utrpení lidí a byl obnoven veřejný pořádek. Migranti vstupující na řecké ostrovy budou řádně zaregistrováni a veškeré žádosti o azyl zpracují řecké orgány individuálně v souladu se směrnicí o azylovém řízení, ve spolupráci s Úřadem vysokého komisaře OSN pro uprchlíky. Migranti, kteří o azyl nepožádají nebo jejichž žádost bude v souladu s uvedenou směrnicí shledána nedůvodnou nebo nepřipustnou, budou navraceni do Turecka. Turecko a Řecko za pomoci orgánů a agentur EU učiní nezbytné kroky a dohodnou se na veškerých nezbytných dvoustranných ujednáních, mimo jiné i pokud jde o přítomnost tureckých úředníků na řeckých ostrovech a řeckých úředníků v Turecku, a to od 20. března 2016, aby byl zajištěn vzájemný kontakt, a zmíněná ujednání tak mohla hladce fungovat. Náklady návratových operací nelegálních migrantů uhradí EU.
- 2) Za každého syrského občana navraceného z řeckých ostrovů do Turecka bude jeden syrský občan přesídlen z Turecka do EU, a to s ohledem na kritéria zranitelnosti vypracovaná OSN. Za pomoci Komise, agentur EU a dalších členských států, jakož i Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky bude zaveden mechanismus k zajištění toho, aby byla tato zásada uplatňována ode dne, kdy navracení započne. Přednost budou mít migranti, kteří do EU dříve nelegálně nevstoupili ani se o nelegální vstup nepokusili. Na straně EU bude přesídlování v rámci tohoto mechanismu probíhat v první řadě naplňováním závazků, které členské státy přijaly v závěrech zástupců vlád členských států zasedajících v Radě dne 20. července 2015 a ve kterých zbývá pro přesídlení 18 000 míst. Veškeré další potřeby přesídlování budou probíhat prostřednictvím obdobného dobrovolného ujednání, a to až do limitu dalších 54 000 osob. Členové Evropské rady vítají záměr Komise navrhnout změnu relokačního rozhodnutí ze dne 22. září 2015 s cílem umožnit, aby byl jakýkoli závazek k přesídlení učiněný v rámci tohoto ujednání kompenzován z nepřidělených míst v rámci uvedeného rozhodnutí. Pokud by tato ujednání nenaplnila cíl ukončení nelegální migrace a počet návratů by se blížil počtům uvedeným výše, bude tento mechanismus přezkoumán. Pokud by počet návratů převýšil počty uvedené výše, bude tento mechanismus ukončen.
- 3) Turecko přijme veškerá nezbytná opatření, aby zabránilo vzniku nových tras pro nelegální migraci z Turecka do EU, ať už námořních nebo pozemních, a bude za tímto účelem spolupracovat se sousedními státy i s EU.
- 4) Jakmile bude nelegální překračování hranic mezi Tureckem a EU končit, nebo se alespoň podstatně a udržitelně sníží počet

případů tohoto překračování, bude aktivován dobrovolný program přijímání osob z humanitárních důvodů. Členské státy EU se budou tohoto programu účastnit na dobrovolné bázi.

5) Bude urychleno plnění plánu na uvolnění vízového režimu ve vztahu ke všem zúčastněným členským státům s cílem zrušit vízové požadavky pro turecké občany nejpozději do konce června 2016, a to za předpokladu, že budou splněna všechna kritéria. Turecko za tímto účelem přijme nezbytná opatření ke splnění zbývajících požadavků, aby Komise v návaznosti na požadované posouzení splnění příslušných kritérií mohla do konce dubna předložit příslušný návrh, na jehož základě pak Evropský parlament a Rada mohou přijmout konečné rozhodnutí.

6) EU v úzké spolupráci s Tureckem dále urychlí vyplacení původně vyčleněných prostředků ve výši 3 miliard EUR v rámci nástroje pro uprchlíky v Turecku a zajistí financování dalších projektů zaměřených na osoby požívající dočasné ochrany, které budou s urychleným příspěvkem Turecka určeny do konce března. První seznam konkrétních projektů pro uprchlíky, zejména v oblasti zdraví, vzdělávání, infrastruktury, potravin a jiných životních nákladů, které lze z tohoto nástroje urychleně financovat, bude společně určen do týdne. Jakmile budou tyto prostředky téměř vyčerpány a za předpokladu, že výše uvedené závazky budou splněny, zmobilizuje EU dodatečné financování uvedeného nástroje ve výši dalších 3 miliard EUR do konce roku 2018.

7) EU i Turecko uvítaly probíhající práci na prohlubování celní unie.

8) EU a Turecko znovu potvrdily svůj závazek k oživení procesu přistoupení, jak je uvedeno v jejich společném prohlášení z 29. listopadu 2015. Uvítaly otevření kapitoly 17 dne 14. prosince 2015 a rozhodly, že dalším krokem bude otevření kapitoly 33 během nizozemského předsednictví. Přivítaly, že Komise předloží návrh za tímto účelem v dubnu. Přípravné práce na otevření dalších kapitol budou pokračovat zrychleným tempem, aniž jsou dotčeny postoje členských států v souladu se stávajícími pravidly.

9) EU a její členské státy budou spolupracovat s Tureckem na veškerých společných snahách zaměřených na zlepšení humanitárních podmínek v Sýrii, zejména v některých oblastech v blízkosti turecké hranice, díky čemuž by bylo možné, aby místní obyvatelstvo a uprchlíci žili v oblastech, které budou bezpečnější.

Všechna uvedená opatření budou prováděna souběžně a budou společně měsíčně monitorována.

EU a Turecko se rozhodly, že v případě potřeby uspořádají další společné zasedání v souladu se společným prohlášením ze dne 29. listopadu 2015.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press